

عفونت خونی (SEPSIS)

بیماری عفونت خونی یا سپسیس بیماری خطرناک خونی است که بیشتر در افراد مسن و افرادی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند دیده می شود. عفونت خونی زمانی ایجاد می شود که بدن بیمار دچار عفونت شده و این عفونت از طریق خون به بدن منتشر می شود

در سپسیس باکتری ها وارد خون می شوند و سمی تولید می کنند که باعث انتشار وسیع التهاب در ارگان های بدن شده و درجه حرارت بدن فرد، فشار خون و عملکرد ریه ها و دیگر ارگان ها به سرعت تغییر می کند.

این بیماری بسیار خطرناک است، زیرا اگر درمان نشود بر روی کلیه ها، ریه ها، مغز و گوش اثرات خطرناکی خواهد گذاشت و می تواند منجر به بروز شوک، اختلال عملکرد اعضای مختلف بدن، ناتوانی دائمی و یا مرگ شود. نام های دیگر

این حالت مسمومیت خونی یا وجود باکتری در خون می باشد.

چه کسانی بیشتر در معرض بیماری هستند؟

افرادی که دارای سیستم ایمنی ضعیف هستند، به عفونت خون مبتلا می شوند. ضعف سیستم ایمنی بدن می تواند در اثر بیماری هایی مانند دیابت و ایدز، داروها (مانند شیمی درمانی و یا استروئیدها)، استفاده از داروهای قوی در بیماران سرطانی و پیوند ایجاد شود همچنین نوزادان به دلیل آنکه هنوز سیستم ایمنی بدنشان تکامل نیافته است، نیز جزو افراد در معرض خطر می باشند. افراد مسن، افراد بستری در بیمارستان نیز در معرض عفونت خون قرار دارند به دلیل آنکه تزریق وریدی، زخم های جراحی و یا زخم های بستر سبب ایجاد این بیماری در فرد می شود.

علائم بیماری سپسیس:

- افزایش و کاهش دمای بدن، لرز
- افزایش ضربان قلب و تنفس
- کاهش سطح هوشیاری
- هذیان گویی و گیجی
- خونریزی‌های کوچک زیر پوستی که هم می‌تواند به صورت تغییر رنگ پوست و هم به صورت نقطه‌های کوچک قرمز باشد.
- درد مفاصل مثل ستون مهره‌ها، مچ دست، ران، آرنج و زانو

علائم سپسیس در کودکان :

- بی اشتهايي و اشکال در غذا خوردن
- تب (دهانی) بالای ۳۷/۵ درجه یا گاهی پایین آمدن غیرطبیعی درجه حرارت بدن
- ناتوانی و سستی
- لتارژی (بی تفاوت و نمی‌شنود)
- کاهش تن صدا (مثل گرفتگی صدا)
- تغییر ضربان قلب یا تکی کاردی (سپسیس زودرس) و یا برادی کاردی (سپسیس دیررس)
- تنفس سریع
- آپنه (به مدت ۱۰ ثانیه تنفس نوزاد قطع می‌شود)
- زردی
- استفراغ
- تپش قلب

در بدترین شرایط، عفونت خون موجب افت سریع فشار خون می شود که به نام شوک عفونی خوانده می شود. اگر درجه حرارت مقعدی شیرخوار، ۳۸ درجه سانتیگراد باشد و علائمی شبیه خواب‌آلودگی، کم‌اشتهایی و مشکل تنفسی داشته باشد، بهتر است به پزشک مراجعه کنید.

علل بروز عفونت خون :

بسیاری از میکروب‌ها باعث این عفونت می‌گردند. باکتری‌ها، ویروس‌ها و قارچ‌ها می‌توانند موجب عفونت خون گردند که عفونت باکتریایی خون یکی از شایع‌ترین آنها است. عفونت ریه (پنومونی)، عفونت مفاصل (عفونت ادراری)، عفونت پوست (سلولیت)، عفونت شکم (مثل التهاب آپاندیس)، عفونت استخوان و عفونت مغزی (مثل مننژیت) می‌توانند در بدن پخش شوند و عفونت خون را به وجود آورند. همچنین عفونت‌های پس از عمل جراحی هم می‌توانند موجب عفونت خون گردند. بعضی از حاملگی‌های پرخطر که می‌تواند باعث افزایش خطر ابتلا به سیسیس در نوزاد شود شامل موارد زیر است:

- خونریزی
- تب مادر
- وجود عفونت در رحم یا جفت
- پارگی زودرس کیسه آمینوتیک (قبل از ۳۷ هفته جنینی)
- پارگی کیسه آب، زودتر از موعد زایمان (۱۸ ساعت یا بیشتر قبل از زایمان)
- زایمان سخت و طولانی

درمان عفونت خون:

شاید لازم باشد برای شما اکسیژن گذاشته شود، بدین صورت که ماسکی روی دهان شما گذاشته شده و یا از طریق لوله ای از کنار بینی تان، به شما اکسیژن داده می شود. طبق نتایج تست ها، پزشک دارو تجویز می کند که می تواند شامل آنتی بیوتیک هایی که از طریق وریدی داده می شوند باشد. معمولاً از آنتی بیوتیک هایی استفاده می شود که طیف وسیعی از باکتری ها را از بین می برند، چون معمولاً معلوم نیست که کدام باکتری باعث بیماری شده است. به محض اینکه جواب کشت خون، نوع باکتری را معلوم کرد، پزشک آنتی بیوتیک مخصوص آن باکتری را تجویز می کند. ممکن است پزشک دستور تزریق سرم وریدی را بدهد تا حجم خون را افزایش دهد. اگر نتایج آزمایشات، عفونت شکمی را نشان دهد، معمولاً بوسیله سوزن یا جراحی خارج می شود.

چرا درمان عفونت خون سخت شده است؟

به دلیل افزایش استفاده آنتی بیوتیک ها برای بیماری هایی که ویروسی بوده و نیازی به آنتی بیوتیک ندارند، تعداد زیادی از باکتری ها نسبت به آنتی بیوتیک ها مقاوم شده اند. این باعث سخت شدن درمان عفونت خون شده است. وقتی هم درمان

سخت شود، باعث مرگ بیمار خواهد شد. یکی دیگر از دلایل افزایش مرگ و میر ناشی از عفونت خون این است که پزشکان شروع به درمان سرطان ها و پیوند اعضا کرده اند و در این درمان ها از داروهایی استفاده می شود که سیستم ایمنی بدن را تضعیف می کنند.
آموزشهای حین بستری :

تهیه و تنظیم : تیم آموزش سلامت بیمارستان بهار ۱۴۰۲

فهرست منابع:

- پرستاری داخلی و جراحی پرونر سودارث
- سایت ویکی پدیا دانشنامه آزاد
- دانشنامه رشد
- www.ir.Teb.com

وبسایت بیمارستان: Www.alihospital.ir